

SIA “Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs” **Risku pārvaldības, iekšējās kontroles vides un atbilstības politika**

I. Vispārīgie noteikumi

1. Risku vadības politika (turpmāk – politika) nosaka SIA „Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs” (turpmāk – RigaZOO) pamatprasības risku vadībai.
2. Politika izstrādā atbilstoši Rīgas Domes iekšējo noteikumu Nr.4 “Rīgas valstspilsētas pašvaldībai piederošo kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības kārtība” noteiktajām pamatprasībām.
3. Politikas mērķis ir noteikt vienotu kārtību RigaZOO risku vadībā, lai nodrošinātu stratēģisko mērķu izpildi, savlaicīgi identificētu un pārvaldītu būtiskākos riskus, kā arī RigaZOO veiksmīgu attīstību un nepārtrauktu darbību, samazinot iespējamus zaudējumus un reputācijas kaitējumu.
4. Politika ir saistoši visiem RigaZOO darbiniekiem neatkarīgi no to ieņemamā amata.
5. Politikā lietotie termini:
 - 5.1. Risks – iespējams notikums, kurš var iestāties un ietekmēt RigaZOO funkciju izpildi, procesu un projektu īstenošanu. Risks ir nenoteiktības ietekme (draudi un/vai iespējas) uz sagaidāmajiem rezultātiem.
 - 5.2. Risku vadība – RigaZOO stratēģiskās vadības sastāvdaļa. Risku vadība ir nepārtraukts process, kas palīdz apzināt iespējamus riskus un/vai iespējas novērtēt to negatīvo un/vai pozitīvo ietekmi uz RigaZOO darbību un sasniedzamajiem mērķiem, kā arī plānot pasākumus, lai kontrolētu un izvairītos no identificētiem riskiem, vai realizētu iespējas.
 - 5.3. Risku vadības sistēma – pasākumu kopums, ar kuriem nosaka, analizē un kontrolē riskus.
 - 5.4. Risku samazināšana – atbilstošu darbību veikšana, lai samazinātu negatīvu nenoteiktības ietekmi.

- 5.5. Riska īpašnieks – darbinieks, tai skaitā valdes, kura atbildības sfērā var īstenoties risks vai kura rīcība var radīt vai stimulēt risku.
- 5.6. Risku analīze – sistemātiska informācijas apkopošana un izvērtēšana, lai noteiktu riska īstenošanās regularitāti un iespējamo seku apjomu.
- 5.7. Risku apetīte - risku apjoms, ko RigaZOO ir gatava pieņemt, lai sasniegtu tās stratēģiskos mērķus.
- 5.8. Riska varbūtība – risku īstenošanās skaitliskā vērtība nosacītā skalā, kas nosaka riska īstenošanās iespējamību un biežumu (no ikdienišķa līdz ļoti retam).
- 5.9. Riska ietekme – īstenojušās riska seku ietekmes skaitliskā vērtība nosacītā skalā (no nebūtiskas ietekmes līdz katastrofālai).
- 5.10. Riska vērtība – riska īstenošanās varbūtības un riska ietekmes skaitliskās vērtības summa;
- 5.11. Riska novērtējums – fiksēts riska statuss, atbilstīgi kuram tiek veikts tālākais Riska vadības process.
- 5.12. Risku reģistrs – risku analīzes rezultātu apkopojums.
6. Politikā noteiktie principi atbilst starptautiskajai risku pārvaldības labākajai praksei un saistošajiem Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.
7. Politika aptver gan visus esošos RigaZOO darbības procesus un funkcijas, gan arī tos, kurus plānots ieviest.

II. Risku vadības un iekšējās kontroles vides principi

8. RigaZOO īsteno Politiku saskaņā ar tai saistošo normatīvo aktu prasībām, RigaZOO stratēģiju, mērķiem un uzdevumiem, kā arī pielieto starptautiskajos standartos noteikto risku vadības īstenošanai.
9. RigaZOO ievieš un pastāvīgi uztur iekšējās kontroles sistēmu, kā arī pastāvīgi identificē un pārvalda darbības riskus. Iekšējā kontrole ir izveidota, lai nepārtraukti uzlabotu uzņēmuma darbības organizāciju un lai savlaicīgi un efektīvi identificētu un novērstu neatbilstības vai nepilnības tās darbībā;
10. Iekšējās kontroles, risku vadības un atbilstības sistēmu pārraudzību nodrošina RigaZOO valde, kura arī attiecīgi deleģē uzdevumus un atbildību struktūrvienībām, kas ikdienā īsteno risku pārvaldības un iekšējās kontroles pasākumus;
11. RigaZOO valde reizi gadā nodrošina iekšējās kontroles sistēmas efektivitātes novērtējumu par ko tiek sastādīts ziņojums iesniegšanai kapitāldaļu turētāja pārstāvim;

12. Risku pārvaldības politikā cita starpā paredz pienākumu veikt visaptverošu risku identificēšanu un novērtēšanu (stratēģiskie, operacionālie, finanšu un reputācijas riski).

13. Īstenojot Risku vadību, RigaZOO iedala riskus šādās grupās.

13.1. Stratēģiskie riski (tajā skaitā saistīti ar lēmumu pieņemšanu par stratēģiju un attīstību, inovāciju ieviešanu, atbildības deleģēšanu, investīciju projektu īstenošanu)

13.2. Operacionālie riski (tajā skaitā saistīti ar cilvēkresursu pārvaldību, tehnoloģiju darbību, drošības pasākumu nodrošināšanu, infrastruktūras uzturēšanu, pakalpojumu sniegšanas risku);

13.3. Finanšu riski (tajā skaitā nodokļu, RigaZOO finanšu stabilitātes nodrošināšana, budžeta plānošanas un kontroles, tirgus risks, kredītrisks, likviditātes un naudas plūsmas risks);

13.4. Reputācijas riski (tajā skaitā iekšējo un ārējo apstākļu ietekme, kas saistīti ar RigaZOO reputācijas uzturēšanu augstā līmenī, darbinieku neatbilstošas rīcības riski).

14. Risku vadības process RigaZOO ir neatņemama ikdienas vadības procesu, darbības aktivitāšu, funkciju izpildes un uzdevumu sastāvdaļa, kas ir saistoša visos RigaZOO atbildības līmeņos. Tā ir integrēts un nepārtraukts procesu kopums un nav uztverama kā atsevišķa funkcija vai process, bet gan kā neatņemama lēmumu pieņemšanas sastāvdaļa, kas pastāvīgi notiek visos RigaZOO vadības līmeņos, sākot ar stratēģijas izstrādi un ieviešanu, līdz pat ikdienas operatīvajai darbībai.

15. Risku vadība ir mērķtiecīga, lai mazinātu, novērstu, ierobežotu notikumu negatīvo ietekmi un sekmētu darbības nepārtrauktību ekonomiski mainīgos apstākļos.

16. RigaZOO neuzņemas augstus riskus, un riski netiek novērtēti nepamatoti zemu.

17. RigaZOO rīcība risku vadībā ir balstīta uz pietiekamu risku informācija – risku vadībā tiek izmantota visa pieejamā vēsturiskā, aktuālā un paredzamā nākotnes informācija. Risku vadībai svarīga, objektīva un pietiekama informācija tiek laikus nodota tiem darbiniekiem, kuriem tā nepieciešama.

18. Risku vadības process ietver šādus elementus:

18.1. risku identificēšana;

18.2. risku vērtēšana;

18.3. risku reģistrēšana;

18.4. risku mazinošu pasākumu noteikšana;

18.5. risku mazinošu pasākumu ieviešana;

18.6. risku uzraudzība un pārskatīšana.

III. Atbildība un pienākumi

19. RigaZOO valde nosaka atbildīgo par risku vadības procesu.

20. RigaZOO valde:

20.1. deleģē izveidot un apstiprina visaptverošu riska vadības sistēmas darbības pamatprincipus, nodrošinot, ka risku vadība un iekšējā kontroles procedūras ir integrētas visās funkcijās, procesos, sistēmās, struktūrvienībās un līmeņos, lai varētu sasniegt stratēģiskos un darbības mērķus;

20.2. periodiski, bet ne retāk kā reizi gadā, pārskata RigaZOO pieeju risku vadībai;

20.3. novērtē risku vadības atbilstību RigaZOO mērķiem;

20.4. nodrošina visu vadītāju iesaisti risku vadības procesā;

20.5. nosaka risku īpašniekus, atbilstoši identificētajiem riskiem;

20.6. nodrošina nepieciešamo risku vadības normatīvo aktu izstrādi;

20.7. izskata ziņojumus par risku vadību un pieņem lēmumus par risku mazināšanas pasākumiem, risku apetīti, u.c. saistītiem jautājumiem;

20.8. nodrošina nepieciešamo resursu (finanšu, personāla, tehnoloģijas) piešķiršanu risku vadībai un pārliecinās par resursu pietiekamību.

21. Atbildīgais par risku vadību:

21.1. izstrādā, regulāri pārskata un pēc nepieciešamības aktualizē risku vadības ietvaru, risku vadības politiku, metodoloģiju un vadlīnijas;

21.2. izstrādā risku vērtēšanas metodiku un nepieciešamos dokumentus, kas nodrošina risku vadības procesu;

21.3. izskata risku īpašnieku sagatavotos risku vērtēšanas rezultātus, nepieciešamības gadījumā iesakot korekcijas vai papildinājumus risku analīzes rezultātos un/vai risku vadības kontrolēs;

21.4. nodrošina un pārrauga risku vērtēšanas procesu;

21.5. uztur un aktualizē RigaZOO risku reģistru;

21.6. uzrauga risku mazinošo pasākumu izpildi;

21.7. analizē RigaZOO notikušos incidentus, kas saistīti ar procesu norisi un funkciju izpildi;

21.8. divas reizes gadā ziņo RigaZOO valdei par situāciju risku vadības jomā, risku analīzes un novērtēšanas rezultātiem un galvenajiem riskiem;

21.9. nodrošina RigaZOO darbinieku apmācību par risku vadību.

22. Struktūrvienību un funkciju vadītāji:

22.1. atbild par risku identificēšanu, analīzi, vērtēšanu un risku mazināšanas pasākumu ieviešanu to atbildībā esošo procesos un funkcijās;

22.2. nodrošina savas kompetences ietvaros procesu un funkciju risku uzraudzību;

22.3. nodrošina atbilstošas iekšējās kontroles vides uzturēšanu un pilnveidošanu uzņēmuma stratēģisko mērķu sasniegšanai;

22.4. reizi pusgadā sagatavo un analizē procesu riskus, incidentus, ja tādi ir bijuši, un sniedz informāciju par novērojumiem, tendencēm un nepieciešamajiem uzlabojumiem procesos atbildīgajam par risku vadību;

23. Darbinieki:

23.1. veic risku vadību un iekšējās kontroles pasākumus savas kompetences un izveidoto procesu un/vai procedūru ietvaros;

23.2. savlaicīgi ziņo savam tiešajam vadītājam par jauna riska identificēšanu vai iekšējās kontroles pasākuma nepieciešamības ieviešanu savā darbā.

IV. Noslēguma jautājumi

24. Politikas projektu apstiprina valde un iesniedz apstiprināšana kapitāla daļu turētājam

25. Politiku apstiprina kapitāla daļu turētājs ar dalībnieku sapulces lēmumu.

26. Politika stājas spēkā no apstiprināšanas brīža.

27. Politika pēc tās apstiprināšanas tiek publicēta RigaZOO interneta vietnē.

Valdes priekšsēdētājs
Biznesa atbalsta un risku pārvaldības vadītājs

J.Rudzītis
R.Dimants